

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Agentura
pro sociální začleňování

Výroční zpráva

o činnosti

Agentury pro sociální začleňování

za rok 2021

Odbor pro sociální začleňování (Agentura)
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Září 2022

Obsah

Úvodní slovo	4
Poslání a činnost Agentury	5
Lidské zdroje	6
Finanční zdroje.....	6
Organizační struktura Agentury.....	7
Informace o průběhu realizace projektů v roce 2021	8
Systémové zajištění sociálního začleňování (OPZ)	8
Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v sociálně vyloučených lokalitách (OP VVV)	10
Místo pro všechny – budování prostoru pro vzájemné soužití (NF).....	11
Agentura jako inovační aktér politiky sociálního začleňování (OPZ).....	13
Spolupráce s Libereckým krajem	13
Spolupráce s Olomouckým krajem.....	13
Spolupráce s Královéhradeckým krajem	14
Spolupráce s Karlovarským krajem.....	14
Spolupráce s městem Chomutov	14
Práce s daty.....	14
Další aktivity	15
Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+	15
Metodika Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+	16
Přechod obcí a Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+	16
Tematické oblasti sociálního začleňování.....	18
Bydlení	18
Zaměstnanost.....	19
Zadluženost.....	20
Sociální služby a rodina.....	21
Zdraví.....	22
Komunitní práce a participace	23
Bezpečnost a prevence kriminality	24
Inkluzivní vzdělávání.....	25
Výzkumy a evaluace	27
Legislativní a koncepční činnost Agentury	28
Územní spolupráce	28

Spolupráce s obcemi	28
Spolupráce s kraji	29
Zapojení Agentury do činnosti Regionálních stálých konferencí	29
Spolupráce v oblasti inkluzivního vzdělávání.....	30
Spolupráce s Asociací krajů ČR.....	30
Spolupráce se střešními organizacemi obecních samospráv	30
Spolupráce s krajskými koordinátory romské inkluze	30
Spolupráce s Místními akčními skupinami (MAS)	30
Komunikace a PR	30

Úvodní slovo

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

rok 2021 byl již druhým rokem, ve kterém byla společnost výrazně ovlivněna pandemií covid-19. Jak jsme upozorňovali již v roce 2020, omezení některých ekonomických aktivit zvýšilo ohrožení chudobou a sociálním vyloučením, distanční výuka po část školního roku pak zvyšovala riziko školního neúspěchu dětí z rodin ohrožených sociálním vyloučením nebo dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Přes tyto nestandardní podmínky pokračovala Agentura (Odbor pro sociální začleňování) ve své spolupráci s obcemi a kraji. Vznikající výzkumné a evaluační zprávy byly podkladem pro aktualizace nebo přípravu nových strategických dokumentů a lokálních politik. V online prostředí probíhaly vzdělávací aktivity, workshopy nebo virtuální stáže, které umožnily sdílet zkušenosti mezi obcemi a neziskovými organizacemi.

Pro Agenturu byl rok 2021 spojen s významným milníkem ve vývoji naší činnosti. Základním rámcem naší činnosti v končícím programovém období byl od roku 2015 Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám, který byl založen na spolupráci se třemi operačními programy ESIF (OPZ, IROP, OP VVV), obcemi a jejich svazky. Získané zkušenosti byly využity při přípravě Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+, který bude nástrojem vládní politiky určeným k podpoře územních celků v sociálním začleňování v programovém období EU 2021–2027. Obecná část Metodiky KPSV 2021+ byla schválena usnesením vlády č. 322 ze dne 29. března 2021, její podrobnější specifikaci pak schválila ministryně pro místní rozvoj rozhodnutím ze dne 7. 6. 2021. Tyto kroky položily základy pro činnost Agentury pro sociální začleňování v následujících letech.

Chtěla bych poděkovat zaměstnancům Agentury, členům lokálních partnerství z řad obcí a neziskových organizací i dalším partnerům za veškeré úsilí, které v nelehkém roce 2021 věnovali sociálnímu začleňování. Dále bych chtěla poděkovat vedení a útvarům Ministerstva pro místní rozvoj za organizační podporu naší činnosti.

Markéta Benešová

Pověřená zastupováním ředitele odboru pro sociální začleňování MMR

Poslání a činnost Agentury

Základním posláním odboru je snižovat počet sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených osob prostřednictvím jejich začleňování do společnosti a programů včasné prevence jejich vyloučení.

Odbor pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen „Agentura“) byl zřízen usnesením vlády č. 85 ze dne 23. ledna 2008 jako vládní nástroj pro podporu obcí, jejich svazků a krajů v uplatňování takových nástrojů a politik, které pomáhají v procesu integrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením a jež slouží zájmu celé obce a všech jejích občanů.

Jedním z klíčových témat Agentury byla v roce 2021 např. podpora služeb zaměstnanosti. Z výsledků práce v území vyplývá, že dlouhodobá nebo opakovaná nezaměstnanost má na obyvatele sociálně vyloučených lokalit řadu vážných dopadů. Vedle materiální chudoby se jedná o sociální důsledky (vyloučení z participace na sociálním a ekonomickém životě) a psychické důsledky (rezignace na další hledání práce, ztráta pracovních návyků, podléhání závislostem aj.). Tyto důsledky se pak zpětně negativně odrážejí ve snížených šancích na začlenění na trh práce.

V rámci své působnosti se Agentura v roce 2021 věnovala dále těmto tematickým oblastem:

- bydlení,
- zadluženost,
- sociální služby a rodina,
- zdraví,
- komunitní práce a participace,
- bezpečnost a prevence kriminality,
- vzdělávání.

V těchto oblastech Agentura:

- zpracovávala a uváděla do praxe koncepční dokumenty a strategie,
- poskytovala pomoc prostřednictvím odborného projektového poradenství,
- spolupracovala na návrzích úpravy legislativy v oblasti sociálního začleňování,
- spolupracovala na tvorbě a vyhodnocování strategií zaměřených na podporu sociálního začleňování,
- zprostředkovávala příklady dobré praxe.

Podpora v území byla realizována v režimu tzv. Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (dále jen „KPSVL“), který je nástrojem pomoci obcím a jejich svazkům při začleňování sociálně vyloučených obyvatel a prevenci vzniku sociálního vyloučení z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů a jiných zdrojů za místní podpory Agentury.

Cílem KPSVL bylo na konkrétním území prostřednictvím komplexních vzájemně provázaných intervencí přispět k systémovým změnám v problematice sociálního vyloučení, a to s využitím principů participace. Charakter komplexní intervence se lišil dle potřeb konkrétních lokalit.

Lidské zdroje

V roce 2021 pracovalo v Agentuře celkem 106 zaměstnanců v pracovním poměru, z toho 10 bylo financováno v rámci státního rozpočtu ČR a 96 zaměstnanců prostřednictvím finančních mechanismů Evropské unie v rámci realizace individuálních projektů (viz informace dále). V rámci dalších odborů ministerstva bylo z projektů realizovaných Agenturou financováno dalších 10 zaměstnanců Ministerstva pro místní rozvoj.

Dále Agentura zaměstnávala 145 zaměstnanců na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce, z čehož 144 dohod bylo financováno v rámci realizace individuálních projektů, viz níže.

Finanční zdroje

Agentura v roce 2021 hospodařila s rozpočtem 380 000 Kč v rámci státního rozpočtu. Z této částky bylo skutečně čerpáno 25 290 Kč.

Činnosti a aktivity realizované v rámci jednotlivých projektů byly financované z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů, a to

- z Operačního programu Zaměstnanost – projekt *Systémové zajištění sociálního začleňování* (40 005 098,85 Kč) a projekt *Agentura pro sociální začleňování jako inovační aktér politiky sociálního začleňování* (7 509 273,53 Kč)
- z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání – projekt *Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami* (29 930 950,95 Kč)
- z Fondů EHP a Norsko – projekt *Místo pro všechny – budování prostoru pro vzájemné soužití* (10 107 237,36 Kč)

Organizační struktura Agentury

Agentura byla v roce 2021 v rámci Ministerstva pro místní rozvoj zařazena do sekce bydlení a sociální začleňování a byla tvořena sedmi odděleními. Tři z nich byla situovaná v regionech, ostatní v Praze, viz dále:

- Oddělení regionální centrum Východ, regionální centrum Západ a regionální centrum Střed zajišťovala především metodickou podporu a poradenství na lokální úrovni v rámci svěřeného území.
 - Regionální centrum Střed působil v kraji Středočeském, Jihočeském, Libereckém, Pardubickém, Královéhradeckém a v kraji Vysočina.
 - Regionální centrum Západ působil v kraji Ústeckém, Karlovarském a Plzeňském.
 - Regionální centrum Východ působil v kraji Moravskoslezském, Olomouckém, Jihomoravském a Zlínském.
- Oddělení výzkumů a evaluací odpovídalo za výzkumnou a evaluační činnost. Jeho úkolem bylo mapování situace v území ještě před uzavřením spolupráce s daným územním celkem. Také se podílelo na evaluaci dopadů činnosti odboru, dále vyhodnocení dopadů opatření v rámci realizovaných projektů či opatření přijímaných ostatními ministerstvy.
- Oddělení strategické a odborné podpory zajišťovalo zpracování souvisejících strategických a koncepčních materiálů, připomínkování legislativních návrhů či zpracování stanovisek pro jednání vlády.
- Oddělení územní spolupráce a komunikace zpracovávalo metodiku pro spolupráci s územními samosprávnými celky, zajišťovalo PR podporu a rovněž zaštiťovalo realizaci projektu *Místo pro všechny – budování prostoru pro vzájemné soužití*.
- Oddělení inovací a tvorby sociálních politik zajišťovalo realizaci samostatného projektu *Agentura jako inovační aktér politiky sociálního začleňování*, který je spolufinancovaný z Operačního programu Zaměstnanost. Cílem činnosti bylo vytvoření tzv. generativní produkční sítě, tj. vytvoření sítě spolupracujících institucí na národní a lokální úrovni, které budou společně vytvářet přidanou hodnotu/inovaci v oblasti sociálního začleňování.

Informace o průběhu realizace projektů v roce 2021

Systémové zajištění sociálního začleňování (OPZ)¹

Projekt je realizován v období 2016–2022. Předmětem projektu je podpora strategického plánování lokálních opatření sociálního začleňování založeného na analýzách a realizace těchto opatření s využitím EU dotací pro období 2014–2020 prostřednictvím Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám.²

V průběhu roku 2021 byla spolupracujícím obcím poskytována ze strany Agentury podpora ve všech fázích přípravy a realizace místních politik. V návrhové fázi bylo prováděno mapování situace a identifikace klíčových problémů v rámci analýz, facilitace pracovních skupin a odborné obsahové poradenství při přípravě cílů a opatření v jednotlivých tematických oblastech, (viz kapitola Tematické oblasti sociálního začleňování) se zaměřením na dosažení dlouhodobé a udržitelné změny.

V roce 2021 byl za odborné podpory Agentury aktualizován Strategický plán sociálního začleňování (dále jen „SPSZ“) v Příbrami, zpracován nový SPSZ ve Velkých Hamrech a Žďáru nad Sázavou a v lokalitách spolupracujících v režimu Vzdálené dílčí podpory (dále jen „VDP“) byly připomínkovány SPSZ ve Frýdku Místku, Jablonci nad Nisou, Semněvicích a Vřesové.

- SPSZ jsou závazné dokumenty obsahující komplexní souhrny potřeb lokalit získané ze vstupních/situačních/tematických analýz a návrhy konkrétních opatření, které přispějí k jejich naplnění, a to vždy včetně termínů a odpovědných realizátorů.

V roce 2021 vznikly za podpory Agentury dva Tematické akční plány (dále jen „TAP“) pro následující obce Sokolov (oblast bezpečnosti) a Varnsdorf (oblast bydlení). TAP byly vytvořeny v reakci na aktuální situaci a potřeby v SVL.

- TAP jsou specifické dokumenty vázané k lokalitě, vycházející z popsané potřeby v rámci vyhodnocení SPSZ či aktuálně identifikované potřeby.

Ve spolupráci s partnery v roce 2021 byly zpracovány/aktualizovány Místní komunikační plány (dále jen „MKP“) pro Dvorce, Liberec, Sokolov, Valašské Meziříčí, Vřesová, revize MKP byly zpracovány v Obrnicích a Velkých Hamrech.

¹ Reg. č. projektu: CZ.03.2.63/0.0./0.0/15_030/0000605. Projekt byl spolufinancovaný z Evropského sociálního fondu (ESF) prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost (OPZ).

² Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/individualni-projekt-opz-systemove-zajisteni-socialniho-zaclenovani/>

- MKP představují souhrn komunikačních aktivit, které mají podpořit proces sociálního začleňování či zlepšit informovanost o jeho přínosech. Výchozím dokumentem je vždy SPSZ.

V roce 2021 bylo v projektu zpracováno celkem 35 analýz, evaluačních a výzkumných zpráv³:

- **„Průřezový výzkum: Oddlužovací praxe po novele insolvenčního zákona“** byl zpracován externím dodavatelem Inboox s.r.o.
- **Osm tematicko průřezových výzkumů** z dat SVL-SILC⁴: Materiální deprivace, Sociodemografické ukazatele obyvatel SVL, Životní podmínky obyvatel SVL: Hranice příjmové chudoby, Téma prostituce v SVL, Připravenost obcí řešit situaci v bydlení nízkopříjmových skupin obyvatel, Energetická chudoba v kontextu sociálního vyloučení – řešení energetické chudoby cestou snížení spotřeby energií, Veřejný prostor a SVL, Migrace na Sokolovsku (Sokolov, Vřesová, Kraslice).
- **Tři tematické výzkumy**: Břeclav – sociální bydlení, Liberec – mapování sociálně vyloučených lokalit, Varnsdorf – sociální bydlení,
- **Dvě situační analýzy**: Frýdlantsko, Jirkov
- **Devatenáct evaluačních zpráv Strategických plánů sociálního začleňování** pro Brno, Břeclav, Děčín, Fulnek, Havlíčkův Brod, Chomutov, Liberec, Litvínov, Most, Osoblažsko, Písek, Postoloprty, Rotava, Rozvodí, Smržovka, Varnsdorf, Vítkovsko, Vrbensko, Vsetín.

V rámci klíčové aktivity Poradenství k zavádění místních integračních nástrojů byla finalizována metodika Komunitní práce v obcích s koncentrací sociálního vyloučení a osm Příruček dobré praxe – Inspirace pro sociální začleňování v tématech: bezpečí, sociální bydlení, řešení dluhů, podpora rodiny a sociální služby, zaměstnávání, občanská participace v obcích s koncentrací sociálního vyloučení, zdraví, komunitní práce.

V rámci projektu byla vytvořena *Metodika pro posouzení míry a rozsahu sociálního vyloučení* jako jednotný nástroj, který v sobě zahrnuje klíčové ukazatele z různých oblastí sociálního vyloučení a umožňuje v celorepublikovém rozsahu míru zatížení sociálním vyloučením posoudit. Získaná data shrnuje **Index sociálního vyloučení** (dále jen „Index“), který je počítán v základu na úrovni obcí. Aby bylo možné zhodnotit zatížení sociálním vyloučením na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou pravomocí a krajů, je potřeba index přepočítat. K tomuto účelu byl zkonstruován model přepočtu (agregace), který byl v roce 2021 dokončen.

³ Analýzy a výzkumy shrnují stav lokality a potřeby jejích obyvatel ve zkoumaných oblastech, např. bydlení, vzdělávání, zaměstnání apod. a tvoří základ pro následující fázi práce v lokalitě, kterou je příprava strategického plánu.

⁴ Bližší informace o výzkumu SVL-SILC zaměřeném na příjmy a životní podmínky obyvatel sociálně vyloučených lokalit naleznete na: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/agentura-pro-socialni-zaclenovani-prinasi-nove-informace-o-zivotnich-podminkach-obyvatel-socialne-vyloucenych-lokalit/>

V roce 2021 byly dále zpracovány a zveřejněny hlavní kartografické výsledky k Indexu za rok 2020. Ze získaných dat mimo jiné vyplynulo, že v roce 2020 došlo oproti předchozímu roku ke zhoršení situace. Hlavní podíl na zhoršení situace měl nárůst nezaměstnanosti.

Výstupy byly zveřejněny na webu Agentury v sekci vyčleněné pro Index⁵.

Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v sociálně vyloučených lokalitách (OP VVV)⁶

Projekt byl realizován v letech 2016–2022. Vytvořel systém pro podporu plné integrace tématu inkluzivního a kvalitního vzdělávání do komplexu činností a intervencí realizovaných Agenturou v územích se sociálně vyloučenými lokalitami. Prostřednictvím všestranné intenzivní podpory spolupráce aktérů na lokální úrovni integroval problematiku inkluzivního vzdělávání do lokálních strategických dokumentů. V zapojených lokalitách byly uplatňovány principy inkluzivního a kvalitního vzdělávání.

V roce 2021 Agentura pokračovala v přípravě Místních plánů inkluze, Plánů poradenství. Mimo KPSVL byly podporovány Místní akční skupiny (dále jen „MAS“) při zpracovávání vzdělávací části Místních akčních plánů (dále jen „MAP“) rovněž formou odborných školení a seminářů.

V roce 2021 vzniklo za podpory Agentury sedm Místních plánů inkluze v lokalitách Kraslice, Obrnice, Dubí, Moravská Třebová, Česká Kamenice, Valeč, Žatec.

Během roku 2021 vzniklo a bylo vykázáno sto osmdesát tři reflektivních zpráv podpořených organizací.

V rámci Vzdálené dílčí podpory vznikl jeden Místní plán inkluze v lokalitě Dvorce, tři Plány podpory v lokalitách MAP Karlovy Vary, Třebíč, Veselí a jeden Plán podpory ve VDP Česká Lípa.

Byl finalizován a vydán Metodický manuál pro rozvoj inkluzivního a kvalitního vzdělávání na místní úrovni.

Pro lokality České Velenice, Slaný, Žďár nad Sázavou, Bruntál, Chomutov, Liberec, Štětí, Vítkovsko, Vrbensko, Břeclav, Česká Kamenice, Děčín, Havlíčkův Brod, Kadaň, Kolín, Odry, Vejprty, Vsetín vznikly Hodnotící zprávy o dopadu projektu v lokalitě a Zprávy o hodnocení kvality spolupráce.

⁵ Dostupné z: https://www.socialni-zaclenovani.cz/index_socialniho_vyloucení/

⁶ Reg. č. projektu: CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Projekt byl spolufinancovaný z Evropského sociálního fondu (ESF) prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV).

Bylo zorganizováno dvanáct regionálních konferencí ve dvanácti krajích České republiky (Jihomoravský kraj, Olomoucký kraj, Ústecký kraj, Jihočeský kraj, Moravskoslezský kraj, Karlovarský kraj, Královéhradecký kraj, Kraj Vysočina, Liberecký kraj, Plzeňský kraj, Zlínský kraj, Pardubický kraj).

Dále proběhlo osmnáct Tuzemských stáží v mateřských a základních školách (Ostrava, Odry, Česká Lípa, Praha) a tři unikátní tuzemské stáže pro účastníky zahraničních stáží (Ostrava, Praha).

Místo pro všechny – budování prostoru pro vzájemné soužití (NF)⁷

Projekt je realizován v období 2020 – 2023 v reakci na zvyšující se míru nenávislných projevů vůči menšinám ve veřejném prostoru. V rámci realizace projektu bylo cílem rozšířit a udržet prostor pro kultivovanou diskusi týkající se diskriminace a násilí spojené s předsudky, která slouží jako prevence nenávislných projevů a násilí z nenávisti, a vybavit tzv. tvůrce mínění a tvůrce rozhodování nástroji pro efektivní komunikaci tematiky a souvisejících problémů.⁸

Na realizaci projektu měly v roce 2021 vliv komplikace spojené s pandemií covid-19. Tato situace ovlivnila realizaci všech klíčových aktivit a zvýšila nároky na vytvoření stabilního realizačního týmu, který by dokázal na změny rychle reagovat. Během roku 2021 se podařilo tento tým ustanovit a většinu aktivit již ke konci roku 2021 realizovat.

V roce 2021 byly dokončeny první metodické materiály k projektovým dnům zaměřeným na rozvoj dovedností směřujících k prevenci konfliktů na školách. Bylo realizováno jedenáct projektových dnů, kterých se zúčastnilo padesát šest pedagogů a sto šestnáct žáků na 2. stupni ZŠ. V prvním roce se do intenzivní spolupráce zapojily tři základní školy.

V průběhu roku 2021 došlo rovněž k prohloubení spolupráce s norskou partnerskou organizací Trygg Læring (Bezpečné učení), jejímž prostřednictvím je v rámci projektu zajištěn přenos dobré praxe mezi profesionály působícími v oblasti školní mediace v Norsku do České republiky. V říjnu 2021 se konal dvoudenní workshop v Praze, v rámci, kterého kolegyně z Norska školily lektorský tým projektu v restorativních přístupech.

V roce 2021 byly v rámci projektu zpracovávány podklady pro posílení komunikačních dovedností a kvality výstupů představitelů místní správy, samosprávy a lokálních organizací podporujících naplňování lidských práv. Byly připraveny zejména scénáře školení a konzultační činnosti, které se týkají prevence a moderace konfliktů způsobených nenávislnými projevy vůči ohroženým menšinám. V průběhu roku 2021 byla zahájena komunikace s cílovou skupinou a plánování prvních seminářů a konzultací na rok 2022.

⁷ Reg. č. projektu: LP-PDP4-001. Projekt byl spolufinancován z Fondů EHP a Norska (NF).

⁸ Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/projekt-misto-pro-vsechny/>

V roce 2021 realizační tým dokončil zpracování podkladů pro tvorbu aplikace Mediální dílna. Aktivita připravuje ucelený program pro zavádění aplikace do škol včetně tvorby metodiky a proškolení učitelů. V následujícím roce chystáme realizaci padesáti šesti seminářů v celé ČR pro učitele z šedesáti dvou škol.

V roce 2021 byly rozpracovány podklady pro vznik aplikace *Česko si povídá*. Její podstatou je propojení dvojic lidí, kteří mají velmi odlišné názory na témata rozdělovací danou společnost a zároveň bydlí dostatečně blízko, aby se mohli osobně setkat a o svých názorech si pohovořit. Nábor účastníků probíhá prostřednictvím otázky vložené do článků v různých webových médiích. Software aplikace spáruje dvojice s odlišnými názory a po ověření, že se jedná o skutečné osoby, a ne falešné identity, jsou tyto vyzvány k osobnímu setkání. Inspirací pro tuto aktivitu se stala platforma Deutschland Spricht (My Country Talks)⁹. V roce 2021 byla zahájena spolupráce s majitelem licence, týdeníkem Die Zeit a připravovaná aplikace do českého

Naplňování projektu bylo v roce 2021 realizováno z velké míry prostřednictvím aktivity HateFree Culture. Během roku 2021 se podařilo zajistit redesign webové stránky hatefree.cz tak, aby byla uživatelsky přívětivější a připravená pro nové formy obsahu.

V rámci HateFree Culture byl v roce 2021 realizován dokumentární podcast Exteriéry¹⁰, v rámci, kterého byly průběžně vydávány a šířeny přes web i přes podcastové platformy audio dokumenty. Hned první dvoudílný dokument *Kukačka už dokukala* o sterilizacích romských žen vzbudil mediální pozornost a rozpoutal společenskou debatu, jelikož odhalil mezeru v zákoně o odškodnění dotčených. Časopis Respekt dokument ocenil ve své rubrice Respekt - Despekt.

Jednou z dalších aktivit, které projekt v roce 2021 propagoval, byly HateFree zóny, což jsou partnerské podniky (nejčastěji restaurace, kavárny apod.), které zveřejněním loga HateFree Zone deklarují toleranci a nepřipustnost nenávistných projevů¹¹. V roce 2021 bylo součástí zón **dvě stě osmdesát čtyři veřejných míst**.¹²

Nově byl během roku 2021 realizován speciální typ akcí v offline prostoru. Hate Free stage navštívila tři města s programem *Stand-up comedy show*, do kterých přinesla náročná lidskoprávní témata lehčí a humornější formou.

Do domovů seniorů projekt přinesl tři workshopy s virtuální realitou s cílem propojit mladou a starší generaci a podpořit jejich vzájemné porozumění.

Pro zvýšení dopadů projektu byly v roce 2021 vysoutěženy veřejné zakázky na Buzzmonitoring online médií, redesign, správu a hosting webových stránek

⁹ Dostupné z: [Home | My Country Talks](#)

¹⁰ Dostupné z: <https://www.hatefree.cz/podcasty> a <https://anchor.fm/exteriery-podcast>

¹¹ Blíže viz např. <https://www.facebook.com/HateFreeCulture/posts/778974405537389/>.

¹² Blíže viz <https://www.hatefree.cz/hatefree-cesko>.

www.HateFree.cz, reklamu na sociálních sítích a výzkum postojů cílové skupiny, zkoumající podíl mladých lidí s pozitivním přístupem k dodržování lidských práv a k rovnému přístupu k lidským právům. Výstupy výzkumu byly sdíleny s veřejností na tiskové konferenci v říjnu 2021.¹³

Agentura jako inovační aktér politiky sociálního začleňování (OPZ)¹⁴

Projekt je realizován v období 2020–2023. Cílem projektu je vytvářet politiky sociálního začleňování založené na statistických i kvalitativních datech s využitím přístupu evidence-based policy a v úzké součinnosti s partnery (kraji a obcemi), kteří budou tyto politiky zavádět v praxi. Partnery v projektu jsou statutární město Chomutov, Liberecký, Olomoucký, Královéhradecký kraj a od listopadu 2021 také kraj Karlovarský.

V průběhu roku 2021 byl fokus činnosti v rámci projektu i nadále zaměřen na prosazování proaktivních, evidence-based přístupů k tvorbě politik sociálního začleňování na různých úrovních veřejné správy a na vytvoření a sdílení infrastruktury a kapacit pro jejich návrh a vyhodnocování.

Spolupráce s Libereckým krajem

Spolupráce s Libereckým krajem byla zaměřena na přípravu krajské Strategie sociálního začleňování 2021+¹⁵. V první polovině roku 2021 se pravidelně scházela Pracovní skupina Sociální začleňování a zaměstnanost působící v rámci Regionální stálé konference (dále jen „RSK“) Libereckého kraje, aby diskutovala jednotlivé prioritní oblasti vznikající strategie v synergii s cíli Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021 až 2027 a Střednědobého plánu sociálních služeb 2021 až 2023. V druhé polovině roku byl dokument sepsán a připraven k předložení krajskému zastupitelstvu, které jej v listopadu schválilo. Následně započaly práce na přípravě Akčního plánu pro rok 2022, který nastaví jednotlivá opatření pro implementaci strategie.

Spolupráce s Olomouckým krajem

V rámci spolupráce s Olomouckým krajem vznikla krajská platforma pro sociální začleňování, jejíž prioritní oblastí zájmu byla v roce 2021 podpora dluhového poradenství. Za tím účelem bylo mezi poskytovateli sociálních služeb provedeno dotazníkové šetření týkající se realizace intervencí v oblasti předlužení klientů sociálních služeb. První výstupy tohoto šetření byly prezentovány na projektové konferenci „S krajem z okraje“. V rámci spolupráce byly dále pro Olomoucký kraj v

¹³ Výzkumem projekt sleduje povinný indikátor, kterým je „podíl mladých lidí ve věku 15 až 30 let s pozitivním přístupem k dodržování lidských práv a k rovnému přístupu k lidským právům souvisejících s problematikou ohrožených menšin (tj. jednotlivec má povědomí o jejich existenci; je přesvědčený, že jsou potřebná; ví, kam se obrátit pro jejich ochranu)“. Na konci projektu bude realizován následný výzkum. Dostupné z: <https://www.hatefree.cz/clanky/exkluzivne-mladi-cesi-nemeri-romum-stejnym-metrem-situace-se-vsak-zlepsuje-odhalil-vyzkum>

¹⁴ Reg. č. projektu: CZ.03.3.X/0.0/0.0/15_018/0006191. Projekt byl spolufinancovaný z Evropského sociálního fondu (ESF) prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost (OPZ).

¹⁵ Dostupné z: <https://odbor-socialni.kraj-lbc.cz/getFile/case/show/id:1103548/2021-12-01%2007:39:50.000000>

uplynulém roce zpracovány analytické podklady k tématům prioritních oblastí kraje v sociálním začleňování.

Spolupráce s Královéhradeckým krajem

Projektové aktivity v Královéhradeckém kraji byly zaměřeny na využití nemovitého majetku ve vlastnictví kraje, pro který kraj nemá v současné době uplatnění a na zapojení kraje do procesů podporujících dostupnosti bydlení v obcích. Mimo to vznikla v rámci spolupráce s Královéhradeckým krajem studie Přínosy sociálního bydlení pro obce¹⁶.

Spolupráce s Karlovarským krajem

Na základě podpisu Memoranda o spolupráci se v listopadu 2021 do partnerské sítě projektu připojil Karlovarský kraj. V návaznosti na to byla zahájena aktivní komunikace s krajskými zástupci a započalo mapování aktivních aktérů v kraji na poli sociálního začleňování. Spolupráce je navázána na Plán spravedlivé územní transformace.

Spolupráce s městem Chomutov

V Chomutově byla pozornost projektu v uplynulém roce upřena zejména na monitorování rizik obchodu s chudobou, přípravu vyhodnocení opatření vůči nežádoucím sociálním jevům a rozvahu náhradních preventivních opatření.

Práce s daty

Dále pokračovala spolupráce se Sdružením místních samospráv, na jejímž základě jsou data dostupná obcím v rámci systému AGIS.

Pro potřeby zveřejnění v systému AGIS a další využití v rámci projektu či pro analytickou práci jiných útvarů Ministerstva pro místní rozvoj byla v roce 2021

- vytvořena typologie obcí podle hodnoty a kompozice Indexu sociálního vyloučení;
- byla provedena transformace Indexu sociálního vyloučení na další úroveň (ORP, kraj, MAS);
- byly vytvořeny datové podklady pro přehled a analýzu potenciálních míst s kumulací sociálně nežádoucích jevů (tzv. „bezdotkatkové zóny“ v rámci OOP na úrovni obcí i adresních míst);
- byly provedeny analýzy týkající se oblasti vzdělávání a předčasných odchodů ze vzdělávání;
- byla vytvořena společná databáze všech využívaných proměnných na úrovni obcí pro rychlejší analýzu.

¹⁶ Dostupné z: https://www.socialni-zaclenovani.cz/wp-content/uploads/Prinosy-socialniho-bydleni-pro-obce_2021.pdf

Členové projektového týmu dále v roce 2021 pokračovali ve shromažďování audio a video nahrávek výzkumných rozhovorů, realizaci přepisů a anonymizaci rozhovorů.

Byla realizována analýza vnímání a hodnocení role kraje v sociálním začleňování, která byla prezentována na projektové konferenci „S krajem z okraje“.

V neposlední řadě proběhla v rámci práce s kvalitativními daty analýza evaluačních zpráv projektu OPZ, jejímž výstupem je interní podklad k přípravě nového projektu OPZ s důrazem na zachycení problémů na úrovni spolupráce Agentury s obcí.

Další aktivity

V roce 2021 se na základě definovaných potřeb partnerů začaly realizovat vzdělávací aktivity projektu. Uskutečnilo se osm vzdělávacích akcí. Dále proběhla čtyři projektová setkání partnerů s cílem podpořit vzájemné sdílení zkušeností mezi jednotlivými partnery. V neposlední řadě také proběhla první projektová konference „S krajem z okraje“, kde byly představeny průběžné výstupy projektu.

V roce 2021 vznikl projektový newsletter INISZ, který vychází s tříměsíční periodicitou a průběžně informuje své čtenáře o aktivitách projektu, nabízí zajímavosti z prostředí sociálního začleňování a informuje také o dění v Agentuře mimo hranice projektu.¹⁷

Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+

Pro vymezení základních obrysů pro implementaci politiky sociálního začleňování pro programové období 2021–2027 došlo v průběhu roku 2021 k přechodu na nové metodické prostředí – Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+.

Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+ je nástupnickým programem Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám v oblasti spolupráce s obcemi a kraji. KPSVL byl implementován v programovém období 2014–2020 na základě Dohody o partnerství pro programové období 2014–2020. Stanovil cíle a priority pro efektivní využívání ESIF za účelem naplňování Strategie Evropa 2020 a byl realizován Ministerstvem pro místní rozvoj na základě usnesení vlády ze dne 30. července 2019 č. 552, o přesunu agendy sociálního začleňování z Úřadu vlády ČR na Ministerstvo pro místní rozvoj¹⁸.

KPSV 2021+ je inovovaný nástroj určený k podpoře vyšších a základních územně samosprávných celků, včetně jejich sdružení a jejich klíčových partnerů, na podporu začleňování sociálně vyloučených obyvatel a prevenci vzniku sociálního vyloučení.

¹⁷ Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/inisz/>

¹⁸ V souvislosti s tímto usnesením byl stanoven úkol dle bodu II. 3 b) „každoročně vládu k 15. únoru informovat o naplňování Metodiky a jejích změnách, a to od roku 2022 do roku 2030“.

Vychází z meziresortní spolupráce a strategií zaměřených na sociální začleňování na podporu začleňování sociálně vyloučených obyvatel a prevenci vzniku sociálního vyloučení. KPSV 2021+ zajišťuje podporu plánování, řízení a realizace integračních a inkluzivních opatření v samostatné působnosti zapojených územních celků (především obcí), s využitím prostředků národních či evropských fondů.

Metodika Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+

Na základě potřeby vymezit rámec a základní obrysy pro implementaci politiky sociálního začleňování pro programové období 2021–2027 byla v roce 2021 dopracována a schválena Metodika Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+. Cílem Metodiky KPSV 2021+ bylo vymezit základní procesní východiska spolupráce Ministerstva pro místní rozvoj s dalšími spolupracujícími subjekty (ostatní ministerstva, orgány územní samosprávy, poskytovatelé veřejné podpory) zapojenými do komplexního řešení problematiky sociálního vyloučení, včetně nastavení postupů pro tvorbu politik sociálního začleňování a jejich implementace v území s podporou finančních prostředků z fondů EU a dalších zdrojů (dle podmínek výzev z těchto prostředků) vč. jejich zjednodušení oproti dosavadní praxi.

Obecná část Metodiky KPSV 2021+ byla schválena usnesením Vlády ČR ze dne 29. března 2021 č. 322. Implementací KPSV 2021+ je pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj (Agentura) ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a dalšími spolupracujícími subjekty.

Rozhodnutím ministryně pro místní rozvoj ze dne 15. června 2021 č. 19/2021 schválena specifická část Metodiky KPSV 2021+, která představuje prováděcí metodický dokument, konkretizuje a popisuje procesy, činnosti a výstupy spolupráce Ministerstva pro místní rozvoj s územními celky a jejich klíčovými partnery.

Pro snazší orientaci územních celků byl vytvořen materiál Manuál k Metodice KPSV 2021+ (přehledová zkrácená verze). Veškeré dokumenty jsou dostupné na webových stránkách Agentury.¹⁹

Metodika KPSV 2021+ nahrazuje Metodiku KPSVL (verze 1.1 - 5.1), včetně všech souvisejících příloh, využívanou v programovém období 2014–2020.

Přechod obcí a Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+

V průběhu roku 2021 probíhala spolupráce s obcemi v rámci KPSVL a probíhala jednání o přechodu obcí ve spolupráci v rámci KPSVL do metodického prostředí KPSV 2021+.

Přechod bylo možné realizovat bez nutnosti provádění nového hodnotícího procesu za předpokladu, že byl územní celek, který vstoupil do spolupráce s Agenturou před

¹⁹ Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/kpsv-2021/>

rokem 2021, přijat rozhodnutím Monitorovacího výboru pro činnost Agentury zřízeného Radou vlády pro záležitosti romské menšiny (MVA)²⁰.

V roce 2021 nebyla vyhlášena výzva k předkládání přihlášek ke spolupráci v rámci KPSV 2021+ dle postupů stanovených Metodikou KPSV 2021+, probíhala pouze jednání o přechodu spolupracujících obcí z KPSVL na KPSV 2021+.

²⁰ Jedná se o územní celky spolupracující v rámci KSPVL (intenzivní či vzdálená komplexní podpora) a územní celky spolupracující v rámci vzdálené dílčí podpory, pokud byl územní celek přijat rozhodnutím MVA.

Tematické oblasti sociálního začleňování

Bydlení

V roce 2021 byla dokončena *Příručka dobré praxe – bydlení*²¹, obsahující řadu různorodých inspirativních postupů při řešení bytové nouze a sociálního vyloučení. Příklady pocházejí z Českých Budějovic, Ostravy, Chomutova, Prahy a Liberce, viz níže:

- V Českých Budějovicích vznikla jedinečná variace na nábytkovou banku. Ta je zde spojena s restaurátorským sociálním podnikem a veřejnou dílnou. Kromě nábytku mířícího po opravě do nábytkové banky jsou zde některé kusy restaurovány či redesignovány a určeny na prodej, další materiál je zpracován při kurzech pořádaných ve veřejné dílně. Vedle materiální podpory při zabydlování ohrožených domácností, které základní vybavení do bytů hledají v prvních týdnech po nastěhování, tak podnik zvyšuje příležitosti k zaměstnávání osob s omezeným přístupem na trh práce a snižuje množství komunálního odpadu. Zároveň prodejem designového nábytku a pořádáním kurzů popularizuje existenci nábytkové banky a přibližuje ji široké veřejnosti.
- K zavádění všech forem bydlení s důrazem na akutnost řešení situace ohrožení domácnosti se přiklonilo město Ostrava. V reakci na nedostatek krizových forem bydlení se Magistrát Ostravy rozhodl ve spolupráci s městskými obvody zajistit několik bytových jednotek připravených k okamžitému nastěhování pro jednotlivce i rodiny s dětmi, tzv. krizové bydlení. Do bytových jednotek zajistil základní vybavení, ale především zajišťuje také kontinuální sociální práci vedoucí domácnost k opuštění krizové formy bydlení do šesti měsíců od nastěhování. V řadě případů domácnosti přecházejí do nájemních bytů v režimu sociálního bydlení.
- Město Chomutov přistoupilo k výkupu bytů na sídlištích, která mohou být potenciálně ohrožená sociálním vyloučením. Prodej bytů zde s sebou nese riziko, zejména rozvoj obávaného tzv. „obchodu s chudobou“. Chomutovský magistrát proto nabízí odkup bytu občanům, kteří chtějí svůj byt prodat.
- Praha 7 se stala průkopníkem kontaktních míst pro bydlení. Otevřela kancelář, kde se návštěvník dozví nejen o možnostech bydlení v městské části, ale také se lépe zorientuje v dalších nabídkách podpory v dané lokalitě. Tato praxe se již přenesla do řady dalších měst, kde se tyto služby rozšiřují nebo zužují dle potřeb obyvatel v bytové nouzi nebo obyvatel, kteří jsou bytovou nouzí ohroženi a snaží se jí co nejefektivněji předejít.²²
- Liberec přinesl v roce 2021 inspiraci v širokém poli aktivit směřujících k ukončování bytové nouze. Jednou z nich byla terénní práce napojená na prevenci ztráty bydlení. Terénní pracovníci měli za úkol nabízet podporu domácnostem žijícím v městských bytech, které se potýkají s potížemi, jež by mohly ohrozit stabilitu bydlení. Toto opatření prevence ztráty bydlení rozšířilo potenciál domácností udržet si bydlení i přes neočekávané výdaje domácnosti, ztrátu zaměstnání jednoho z živitelů rodiny apod.

²¹ Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/prirucky-dobre-praxe/>

²² Další kontaktní místa pro bydlení se dnes nachází jak v Praze, ale také v Liberci, Písku, Jihlavě a dalších městech napříč ČR.

Zaměstnanost

Agentura stejně jako v předchozím období i v roce 2021 pomáhala snižovat regionální rozdíly v míře nezaměstnanosti. Byly realizovány workshopy zaměřené na zvýšení zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných a sociálně vyloučených osob a na spolupráci partnerů. Odborné konzultace pomáhaly při realizaci projektů zaměřených na řešení nezaměstnanosti z výzev OP Zaměstnanost²³ a rovněž při poradenství pro nastavení efektivní realizace tréninkových pracovních míst.

V covidové době posílilo zejména on-line vzdělávání. Proběhlo cca 10 odborných seminářů s tématy Efektivní realizace tréninkových pracovních míst, Metodika lokálních sítí zaměstnanosti, Kariérové poradenství pro pracovní poradce, Sankční vyřazování z ÚP, Jak pomoci klientovi s kumulovanými handicapami zpět na trh práce, Posuzování nároku na dávky v hmotné nouzi a MOP nebo Pracovní a tréninková pracovní místa v komunitních zahradách jako nástroj řešení situace v SVL.

V červnu se konala i celodenní odborná konference s názvem Zaměstnanost a předčasné odchody mladých lidí ze vzdělávání. Akce představila téma jako naléhavý celospolečenský problém. Zprostředkovala informace pro pracovní, kariérové poradce, zástupce obcí, krajů a neziskových organizací. Cenné byly příklady dobré praxe ze středních škol ve spolupráci s aktivními úřady práce.

Příklady dobré praxe:

Brno: Probíhala intenzivní spolupráce s lokálními partnery v rámci pracovních skupin. Tématem setkávání byla reflexe ukončovaných projektů v oblasti zaměstnanosti a prezentace projektů v rámci TAP zahájených v lednu 2021. Bylo např. reflektováno dosavadní fungování platformy zaměstnanosti v Brně, cílem byl i přenos zkušeností do dalších lokalit.

Ostrava: Probíhala setkání pracovní skupiny pro zaměstnanost, která byla zaměřena na identifikaci potřeb lokálních partnerů a možnosti vybudování lokální sítě zaměstnanosti v Ostravě. V rámci pracovní skupiny se uskutečnila přednáška na téma praktických aspektů realizace lokální sítě zaměstnanosti včetně přenosu zkušeností s úspěšnou realizací v Brně.

Břeclav: Lokální experti podporovali město při dalším vzdělávání lokálních partnerů.

Děčín: Z pracovní skupiny Zaměstnanost a dluhy vzešly návrhy opatření a podpora vzniku nové lokální sítě zaměstnanosti.

Liberec: Získat nové zaměstnání se dařilo lidem s vícečetnými hendikepy na trhu práce v Libereckém kraji i díky aktivitám lokálního partnerství vytvořeným ve spolupráci s Agenturou. Touto formou zde vzniklo v roce 2021 cca 100 pracovních míst. Pracovní skupina pro zaměstnanost a dluhy se spolupodílela na budování lokální sítě zaměstnanosti se zástupci města. Experti Agentury v tematických oblastech zaměstnanosti a dluhy poskytovali odborné poradenství, podporu a přenos dobré praxe zúčastněným aktérům.

²³ Jednalo se o výzvu OPZ č. 3_15_052 Podpora sociálního začleňování v SVL 3. výzva.

Příbram: Proběhla jednání s vedením sociálního odboru v Příbrami v souvislosti s plněním SPSZ. Tato setkání probíhala v online formě, tak i s osobní účastí.

Nový Bor: S přispěním Agentury došlo v rámci lokálního partnerství k rozvoji dluhového poradenství, které vede k oddlužení osob. To je důležité i v souvislosti se zapojením dlouhodobě nezaměstnaných na legální trh práce. Pokud totiž uchazečům o zaměstnání hrozí, že o výdělek přijdou kvůli exekucím, setrvají raději v šedé zóně

Agentura dále úzce v této oblasti spolupracovala např. s obcemi Liberec, Nový Bor, Frýdlantsko (Frýdlant, Nové Město pod Smrkem, Bulovka, Heřmanice, Dětrichov, Kunratice, Višňová, Habartice), Smržovka a Velké Hamry nebo Jablonec nad Nisou.

Zadluženost

Rok 2021 byl provázen dalším vládním opatřením tzv. LEX COVID II a zejména dlouho očekávanou novelou exekučního řádu a občanského soudního řádu, který přinesl podstatné změny v dluhové oblasti, například i tzv. milostivé léto. Všechny změny přispěly k lepší možnosti pomoci občanům s dluhy.

Na aktuální situaci Agentura reagovala zejména vzděláváním v rámci pořádání tzv. *dluhových platforem* (viz aktivity jednotlivých regionálních center), nebo pořádáním celorepublikové konference DLUHY 2021²⁴, kde Agentura zprostředkovala pohled soudce insolvenčního soudu, insolvenčního správce a exekutorky na probíhající změny a zodpověděly dotazy z „terénu“. Na podzim byla připravována navazující konference DLUHY-DISKUZE, která musela být z důvodů dalších protiepidemických nařízení odložena.²⁵

Agentura je v oblasti dluhů zapojena do legislativních procesů a sama iniciuje změny v této oblasti, vedoucí ke snížení zadlužení obyvatel. Agentura zpracovala přehled legislativních změn v oblasti dluhové problematiky, které byly schváleny v průběhu celého roku 2021. Tento přehled byl pravidelně aktualizován a předáván do lokalit a spolupracujícím subjektům. Legislativní změny a možnosti postupu při práci s cílovou skupinou byly prezentovány v rámci dluhových platforem.

Oddělení regionální centrum východ se v roce 2021 zaměřilo na realizaci dluhových platforem, jejichž obsahem bylo např. téma práce v sociálně vyloučených lokalitách s klienty v oblasti dluhů a mapování. Partneři byli průběžně informováni o změnách legislativy (novela Občanského soudního řádu a Exekučního řádu) a možnostech tzv. milostivého léta. Nedílnou součástí aktivit bylo také odborné poradenství, zaměřené na realizaci projektů a možnosti práce se sociálně vyloučenými klienty.

²⁴ Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/konference/dluhy-21/>

²⁵ Konference proběhla začátkem roku 2022, 13.1.2022.

Oddělení regionální centrum střed se v roce 2021 věnovalo zejména podpoře aktérů v lokalitách (samosprávy, NNO) při komunikaci a využití legislativních změn a novinek v oblasti vymáhání dluhů (zejména akce „milostivé léto“). Probíhala podpora aktérů při implementaci opatření strategických plánů v oblasti řešení předluženosti, včetně vzdělávání a osobních konzultací. Pozornost byla věnována specifikům dluhového poradenství v sociálně vyloučených lokalitách, funkčnímu systému komplexní individuální podpory a problematice vymáhání pohledávek obcemi (zmapování situace a přenos dobré praxe). Nedílnou součástí byla podrobná analýza oblastí zaměstnanosti a dluhy v sociálně vyloučených lokalitách.

Oddělení regionální centrum západ se věnovalo projektové a metodické podpoře realizátorů projektu podpořených v předchozím roce. Zejména nastavení a provedení dluhového poradenství v konkrétní lokalitě s přihlédnutím na její specifika, včetně mapování a aktualizace potřeb a trendů zadluženosti v těchto lokalitách. Poznatky a podklady z území byly následně využity v pracovních skupinách obsahující tematikou zadluženosti, a to pro vyhodnocení implementace opatření naplánovaných v SPSZ nebo jako odborný (datový) podklad k budoucím opatřením tematických akčních plánů.

Díky legislativní úpravě soudního a exekučního řádu a ustanovení institutu tzv. milostivého léta se podařilo prohloubit, či znovu navázat spolupráci s krajskými úřady v Karlovarském a Ústeckém kraji, které se zapojily do informační kampaně.

V roce 2021 bylo realizováno celkem 14 online dluhových platforem, již zmíněná celorepubliková konference DLUHY 21 a řada online školení v dluhové oblasti pro široké cílové skupiny (dluhoví poradci, sociální pracovníci obcí a neziskových organizací, opatrovníci, pracovníci Úřadu práce).

Sociální služby a rodina

V oblasti sociálních služeb, sociální práce a podpory rodin proběhla v roce 2021 řada aktivit, jejichž charakter byl do značné míry ovlivněn pandemií COVID-19.

Pozornost byla zaměřena na online vzdělávací aktivity pro partnery v území. Jedním z témat byla identifikovaná potřeba podpory v oblasti ukotvení činnosti sociální práce na obci, a to zejména v obcích I. typu. Vzdělávací aktivity, obsahující teoretickou i praktickou část byly uskutečněny ve dvou vlnách. První workshop se uskutečnil v únoru pro lokality Odry, Moravský Beroun, Dvorce a Krnov, druhý workshop se stejným zaměřením, byl realizován pro partnery z lokalit Kroměříž, Valašské Meziříčí a Fulnek. Další semináře pro partnery se zaměřily na oblast sociálních služeb. Byl realizován seminář sociálně právní minimum, jehož cílem bylo účastníky uvést do kontextu zákona o sociálních službách, zásad poskytování sociálních služeb, a poskytnout základní přehled o struktuře, účelu a roli aktérů v systému sociálních služeb. Další akce a workshopy zaměřené na oblast sociálních služeb proběhly pro lokality Frýdlantsko, Moravská Třebová a Havlíčkův Brod.

Ve spolupráci s kanceláří Veřejného ochránce práv byl organizován workshop na téma *Rodina a zdraví* – v kontextu spolupráce aktérů, konkrétně spolupráce neziskových organizací s OSPOD a lékaři, téma očkování dětí, odškodnění nezákonné sterilizace či právo pacienta na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce či osoby blízké.

V rámci oddělení regionální centrum Západ byla řešena témata spojená se zajištěním služeb pro osoby bez přístřeší s duálními diagnózami, proběhla online setkání s poskytovateli služeb pro tuto cílovou skupinu a setkání s partnery v Chomutově, kde byly nástroje a přístupy k řešení situace osob v území diskutovány.

Byl navázán kontakt s vedením MAS za účelem prohloubení spolupráce při tvorbě MAP a prohloubení spolupráce s odborem sociálního začleňování.

Témata zaměřené na oblast sociálních služeb byla zpracována ve strategických a analytických dokumentech lokalit Sokolov a Česká Kamenice.

V rámci oddělení regionální centrum Střed bylo pokračováno v monitoringu opatření strategických plánů sociálního začleňování. V oblasti sociální služeb se aktivita soustředila zejména na identifikaci dopadových indikátorů a přínosu pro danou lokalitu a osoby z cílové skupiny v lokalitě Moravská Třebová.

Témata zaměřené na oblast sociálních služeb byla zpracována ve strategických a analytických dokumentech lokalit Česká Lípa, Velké Hamry, Kaplice.

V rámci oddělení regionální centrum Východ byl pro partnery připraven seminář „Faktory sociálního vyloučení u cizinců“. Tématika sociální práce byla probírána na kulatých stolech v lokalitách Vítkovsko, Rozvodí, Dvorce. Probíhalo zhodnocování realizovaných opatření v lokalitách Břeclav, Brno a Valašské Meziříčí.

Zdraví

Agentura se v roce 2021 stala aplikačním garantem studie realizované Institutem sociálního zdraví na UPOL s názvem *Aplikovaný výzkum pro inovace politik v oblasti dostupnosti zdravotní péče u sociálně vyloučené romské populace* a zpracovala Doporučení pro instituce, které mají vliv na dostupnost zdravotní péče u sociálně vyloučených osob. Na základě výsledků studie připravila plán vzniku celorepublikové Platformy pro efektivní řešení nerovné dostupnosti zdravotní péče v ČR. Klíčové výsledky výzkumu prosadila Agentura jako podklady pro nastavení opatření v oblasti zdraví ve Strategii romské rovnosti, začlenění a participace (Strategie romské integrace) 2021–2030.

Agentura se v roce 2021 podílela na tvorbě Tematického akčního plánu zaměřeného na podporu zdraví, včetně zvyšování zdravotní gramotnosti, dostupnosti preventivních programů a cílení na změnu chování osob ohrožených sociálním vyloučením ve prospěch zdravého životního stylu v obcích Štětí a Roudnice nad Labem.

Komunitní práce a participace

V oblasti Participace se Agentura zaměřila na metodickou podporou spolupracujících obcí. Byla zpracována a publikována

- Metodika komunitní práce²⁶
- Příručka dobrých praxí v komunitní práci²⁷
- Metodika občanské participace²⁸
- Příručka dobrých praxí v participaci²⁹.

V rámci realizace projektu Systémové zajištění sociálního začleňování se v rámci **čtyř webinářů o komunitní práci a participaci** účastnilo sedmdesát čtyři osob. Přibližně tři sta lidí dostalo a přečetlo si newslettery o komunitní práci a participaci.

Padesát pět komunitních pracovníků, VOŠ/VŠ vyučujících a zástupkyň z lokalit se aktivně zapojilo do dvoudenního setkání *Platformy pro komunitní práci*. Dvacet úředníků, starostů, komunitních a terénních pracovníků si vyměňovalo zkušenosti v rámci mikrotýmu komunitní práce. **Dvacet pět lokalit** spolupracujících s Agenturou využilo metodických konzultací. V Budišově sepsali komunitní pracovníci s pomocí Agentury článek o komunitní práci.

Agentura s místními partnery uspořádala pracovní skupinu v České Lípě zaměřenou na participaci v bydlení, veřejné setkání v Žatci a seznámení se s participativními metodami v Žatci, Vřesové a Sokolově.

Více než šest set profesionálů z celé ČR se v průběhu roku 2021 vzdělávalo v rámci **e-learningového kurzu**, který Agentura připravila pro své partnery v rámci projektu Systémové zajištění sociálního začleňování, jehož součástí bylo rovněž téma komunitní práce a participace v SVL.

Nad rámec tohoto kurzu Agentura zorganizovala celkem devět praktických webinářů o zkušenostech s komunitní prací, participativních metodách a komunikaci pro komunitní pracovníky.

Odbornou podporu v oblasti komunitní práce a participace poskytovala Agentura **realizátorům deseti projektů v rámci KPSVL** v celkové hodnotě 56 796 533 Kč (Aš, Dubí, Semněvice, Kadaň, Brno, Budišov nad Budišovkou, Břeclav, Konice a dva projekty v Moravské Třebové), dále dva projekty KPSVL zaměřené na bezpečnost a občanské soužití (Ralsko) a 3 projekty na komunitní práci z jiných zdrojů mimo KPSVL (Litvínov, Velké Hamry a Frýdlantsko).

²⁶ Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/dokument/metodika-komunitni-prace/>

²⁷ Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/dokument/komunitni-prace/>

²⁸ Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/dokument/metodika-socialni-participace/>

²⁹ Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/dokument/socialni-participace/>

Bezpečnost a prevence kriminality

Agentura v roce 2021 přinášela do spolupracujících lokalit informace o nástrojích a možných postupech při řešení bezpečnostních problémů, příklady dobré praxe, možnosti správné komunikace obce s veřejností. Při působení v lokálních partnerstvích byl kladen důraz na participaci, na zapojení veřejnosti při řešení bezpečnostních problémů a při prevenci kriminality.

Agentura aktivně působila proti prohlubování stigmatizace obyvatel vyloučených lokalit a obcím nabízela alternativy, které nepůsobí diskriminačně. Byly podporovány pracovní pozice asistentů prevence kriminality (APK) v SVL jako nástroj s vazbou na lokalitu, s participačním přístupem, jsou vytěžováni při práci s komunitou, při správné činnosti dochází u obyvatel SVL mimo jiné ke zvýšení důvěry v instituce.

V průběhu roku 2021 byla zpracována nová příručka dobrých praxí za oblast bezpečnost a prevence kriminality, která doporučuje praxe, jako jsou Profesní a osobní rozvoj asistentů prevence kriminality v Moravském Berouně, Ovlivňování bezpečnostní situace na území obce/města podle města Kolín, Zvládnutí agresivního chování u skupin dětí a mladistvých na MČ Praha 14, Synchronizace lokálních partnerů při řešení krizových situací z Litvínova, Nová šance pro resocializaci mužů po výkonu trestu v Ostravě – Koblově.³⁰

Agentura realizovala pro obce zapojené v KPSVL a relevantní aktéry sérii online seminářů na téma „Prevence kriminality v obci se SVL“. Na těchto akcích pořádaných byly sdíleny informace o aktuálním vývoji v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality včetně příkladů dobré praxe předcházení trestné činnosti a zvyšování bezpečí v obcích se SVL. Jedním z materiálů představeným účastníkům byla i publikace Jak vytvořit Bezpečné město (obec). Celkový počet účastníků, kteří byli informováni o principech systémového předávání informací odpovědnými osobami, hodnocení stávající situace, sdílení odpovědnosti, předvídání, plánování a realizaci konkrétních aktivit, činil sto padesát sedm.

V roce 2021 byly realizovány projekty vzniklé na základě návrhů preventivních opatření definovaných na pracovních skupinách pro bezpečnost a prevenci kriminality při tvorbě strategických dokumentů u obcí zapojených do koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám. Jednalo se o tyto projekty:

- Komplexní řešení problematiky bezpečnosti a sociálně patologických jevů ve Starých Křečanech
- Asistenti prevence kriminality Liberec
- Komplexní řešení problematiky bezpečnosti a sociálně patologických jevů v obci Dvorce
- APK a Domovník - preventista Varnsdorf
- Komplexní řešení problematiky sociálně patologických jevů v Ralsku
- Domovník - preventista v Břeclavi

³⁰ Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/prirucky-dobre-praxe/>

- Zapojování osob ze sociálně vyloučených lokalit do prevence kriminality v Aši
- Asistenti prevence kriminality Kroměříž
- Zavedení asistentů prevence kriminality Jihlava
- Podpora sousedství v Kadani
- Podpora prevence kriminality a sociálně patologických jevů v Rotavě
- Domovník – preventista v Písku
- Asistenti prevence kriminality v Písku
- Asistenti prevence kriminality v Jirkově
- Poradna Justýna Brno, Břeclav Poskytování sociální a právní pomoci konkrétním fyzickým osobám vystaveným nebo ohroženým předsudečným násilím
- Prevence kriminality v Budišově nad Budišovkou
- Asistenti prevence kriminality Vítkov
- Systém prevence kriminality a prevence ztráty bydlení ve městě Vsetín
- Asistenti prevence kriminality v Břeclavi
- Asistenti prevence kriminality a Domovníci-preventisté ve Valašském Meziříčí.

Agentura dále poskytovala odborné poradenství obecním samosprávám a jejich partnerům v rámci lokálního partnerství při plánování opatření v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku, problematiky prevence kriminality a zvýšení pocitu bezpečí v lokalitách. Zástupce Agentury se pravidelně účastnil jednání Republikového výboru pro prevenci kriminality při Ministerstvu vnitra ČR.³¹ Témata bezpečnosti a prevence kriminality byla zpracována ve strategických plánech sociálního začleňování (SPSZ) a tematických akčních plánech (TAP).

Inkluzivní vzdělávání

Agentura v lokalitách své působnosti i v roce 2021 pokračovala v podpoře jednotlivých škol a obcí v nastavování konkrétních opatření, která vedou k podpoře a začleňování dětí ohrožených sociálním vyloučením do hlavního vzdělávacího proudu. Cílem této působnosti bylo, aby vzdělávací soustava poskytovala kvalitní vzdělávání všem dětem, žákům a studentům ve školách hlavního vzdělávacího proudu v nese segregujícím prostředí, a to bez rozdílů v sociálním či rodinném zázemí, v etnickém původu nebo ve zdravotním stavu, či v míře jejich nadání.

S ohledem na pokračující omezení a opatření proti šíření onemocnění situací covid-19 a vyhlášené nouzové stavy v ČR probíhala i v roce 2021 setkání Pracovních skupin Vzdělávání či individuálních konzultací s partnery v omezeném a online režimu.

³¹ Dostupné z: [Republikový výbor pro prevenci kriminality - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvr.cz\)](https://mvr.cz)

Pokračovaly práce na revizích a implementaci Místních plánů inkluze (dále jen „MPI“).

Důraz byl kladen na realizaci vzdělávacích akcí, které byly překlopeny do online formy a mohly tak propojit velké množství odborné veřejnosti, zástupců akademické půdy, střešních organizací či dalších důležitých aktérů v oblasti vzdělávání. Cílem těchto aktivit bylo propojení aktérů, síťování, sdílení inspirativních či dobrých praxí apod.

Agentura v rámci projektu Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami finalizovala všechny činnosti v rámci všech Klíčových aktivit projektu. Mimo KPSVL byly podporovány Místní akční skupiny (MAS) při zpracovávání části Místních akčních plánů (MAP) v oblasti rovných příležitostí rovněž formou online vzdělávacích akcí. Forma odborného vzdělávání v oblasti inkluzivního vzdělávání probíhala zejména prostřednictvím setkávání odborných panelů a regionálních konferencí.

V roce 2021 Agentura v rámci projektu

- **zpracovala sedm** Místních plánů inkluze v lokalitách Kraslice, Obrnice, Dubí, Moravská Třebová, Česká Kamenice, Valeč, Žatec.;
- **podpořila vznik sto osmdesáti tří** reflektivních zpráv podpořených organizací;
- **uspořádala sedmdesát sedm akcí** na podporu inkluzivního vzdělávání;
- **zorganizovala ve spolupracujících územích po celé ČR pět setkání** odborného panelu; **dvanáct regionálních konferencí**, **dvě** online setkání pro účastníky zahraničních stáží a **tři unikátní tuzemské stáže** pro účastníky stáží zahraničních.

V roce 2021 byly finalizovány dva klíčové metodické dokumenty, které byly v rámci projektu plánovány a měly by být inspirací, doporučením a užitečným manuálem jak pro zřizovatele škol a školských zařízení, tak pro ředitele a pedagogické pracovníky škol a školských zařízení v oblasti realizace inkluzivního a kvalitního vzdělávání pro všechny děti a žáky bez rozdílů: Metodický manuál pro rozvoj inkluzivního a kvalitního vzdělávání na místní úrovni³² a Metodika rozvoje inkluzivního a kvalitního vzdělávání v obcích, která byla vydána na počátku následujícího roku.³³

Celkem bylo v projektu za rok 2021 finalizováno čtyřicet devět výstupů, které cílily na podporu inkluzivního vzdělávání na úrovni obcí.

³² Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/dokument/metodicky-manual-pro-rozvoj-ikv/>

³³ Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/dokument/metodika-pro-rozvoj-inkluzivniho-a-kvalitniho-vzdelavani-v-obcich-osz-2022/>

Výzkumy a evaluace

V roce 2021 Agentura zpracovala celkem **sedmdesát dva výzkumných výstupů**, které lze doložit na základě monitorovacích zpráv.

Jednalo se o osm tematicko-průřezových výzkumů, tři tematické výzkumy, dvě situační analýzy, dvě vstupní analýzy dílčí vzdálené podpory, jednu vstupní analýzu, dvacet evaluačních zpráv, osmnáct zpráv o dopadu projektu v lokalitě a osmnáct zpráv o hodnocení spolupráce v lokalitě.

Byly dokončeny další tři výstupy ze série výzkumných zpráv založených na analýze dat sebraných v roce 2020 ve vybraných sociálně vyloučených lokalitách. Jednalo se o tematicko-průřezové výzkumy: *Sociodemografické charakteristiky obyvatel SVL*; *Materiální a sociální deprivace obyvatel SVL* a *Hranice příjmové chudoby obyvatel SVL*.

V průběhu roku 2021 proběhla druhá vlna sběru dat v sociálně vyloučených lokalitách, kterou zajistil externí dodavatel z veřejné zakázky. Na konci roku byly zahájeny práce na výstupech vycházející z těchto dat, jež opět zaměří na životní podmínky obyvatel SVL.

Další tematicko-průřezové výzkumy byly založeny na terénním šetření a vycházely z většího počtu rozhovorů s obyvateli SVL nebo osobami ze specifických cílových skupin. Šlo například o tyto výzkumy: Migrace – Kraslice, Sokolov, Vřesová; Veřejný prostor a sociálně vyloučené lokality; Prostituce v kontextu sociálního vyloučení (pouliční prostituce v příhraničí – Aš, Chomutov, Dubí).

V roce 2021 byly také zahájeny tři tematické výzkumy v oblasti vzdělávání:

- **Kvalita vzdělávání v sociálně vyloučených lokalitách:** analýza zaměřená na posouzení vztahu podmínek ve vzdělávání a výsledků v něm. Cílem analýzy je zjistit, zda v různých typech škol dosahují žáci různých výsledků. Analýza sleduje, nakolik se liší nerovnosti, kterým jednotlivé školy čelí, a kde se v rámci těchto typů nacházejí školy s vyšším podílem žáků se sociálním znevýhodněním.
- **Podpora žáků se sociálním znevýhodněním při vzdělávání na základních školách:** kvalitativní výzkum s cílem popsat současnou praxi v poskytování podpory těmto žákům, identifikovat praxi dobrou, a naopak identifikovat nedostatky a bariéry v poskytované podpoře, a ze zjištění výzkumu vyvodit doporučení pro tuto oblast.
- **Analýza vztahů mezi školní (ne)úspěšností na ZŠ a SŠ:** analýza zaměřená na lepší porozumění fenoménu předčasných odchodů ze škol v ČR a jejich dopadů. Cílem je zmapovat vztah mezi předčasnými odchody ze ZŠ a SŠ s nezaměstnaností mladých, včetně zhodnocení vývoje napříč časem.

Legislativní a koncepční činnost Agentury

Agentura i v roce 2021 zpracovávala připomínky a stanoviska k legislativním i nelegislativním materiálům týkajícím se sociálního začleňování, které procházejí meziresortním připomínkovým řízením.

V oblasti koncepční činnosti byly v roce 2021 schváleny vládou dva materiály, na jejichž přípravě se Agentura podílela, a to konkrétně Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021–2030, schválená usnesením vlády z 10. května 2021 č. 441, a Akční plán 2021–2023 Strategie sociálního začleňování 2021–2030, schválený usnesením vlády ze dne 26. dubna 2021 č. 411

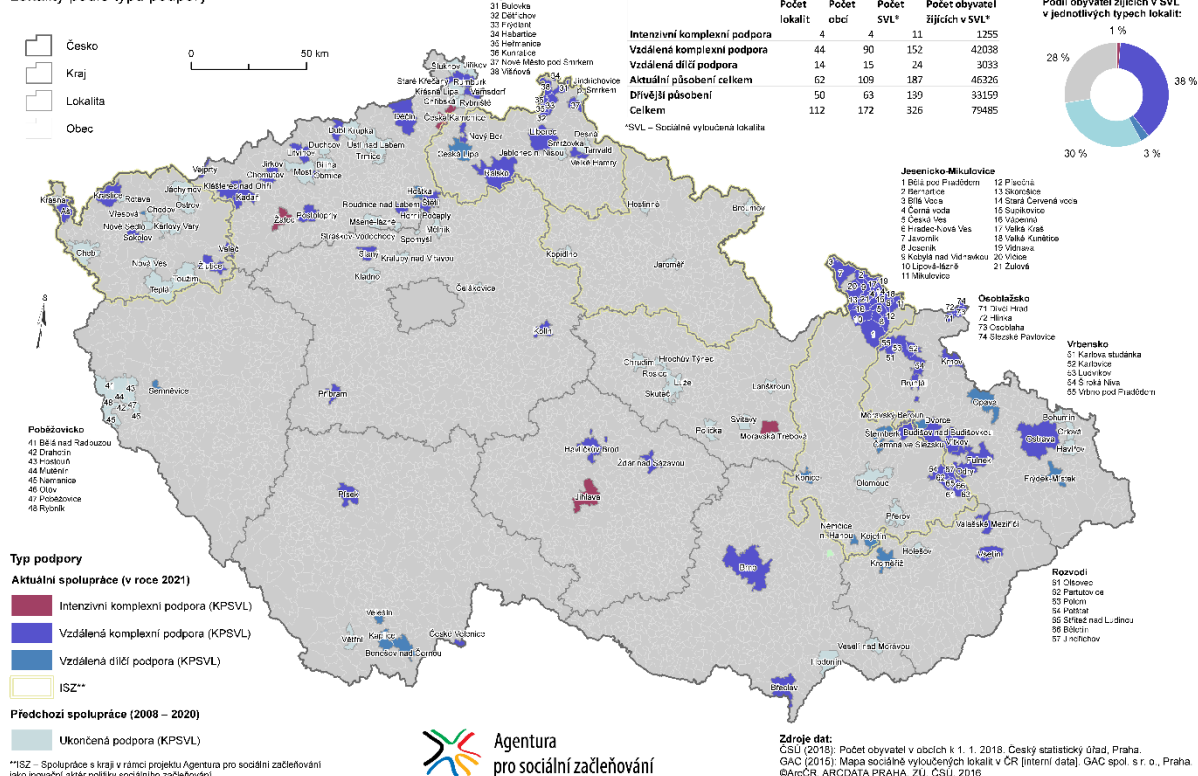
Územní spolupráce

Spolupráce s obcemi

V rámci projektu Systémové zajištění sociálního začleňování v roce 2021 Agentura spolupracovala v rámci KPSVL s celkem 49 lokalitami, což představuje celkem 87 obcí (40) jednotlivých obcí a 9 svazků čítajících 47 obcí. Ve Vzdálené dílčí podpoře bylo zapojeno 9 lokalit, což představuje 11 obcí.

V rámci projektu Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami Agentura spolupracovala v KPSVL se 49 lokalitami, což představuje 88 obcí (39 jednotlivých obcí) a 10 svazků čítajících 49 obcí. Ve vzdálené dílčí podpoře bylo zapojeno 11 lokalit, což představuje 14 obcí.

Lokality působení Agentury pro sociální začleňování Lokality podle typu podpory

Spolupráce s kraji

V roce 2021 pokračovala Agentura v úzké spolupráci v krajích, se kterými má uzavřená memoranda o spolupráci, a to s krajem Libereckým, Královéhradeckým, Olomouckým, Středočeským a Karlovarským. Karlovarský kraj se zapojil do spolupráce po podpisu memoranda o spolupráci v listopadu 2021.

Ve spolupráci s Libereckým krajem vznikla krajská Strategie sociálního začleňování 2021+, kterou v listopadu schválilo krajské zastupitelstvo. V rámci spolupráce s Olomouckým krajem vznikla krajská platforma pro sociální začleňování, která se v roce 2021 zaměřila zejména na podporu dluhového poradenství. Mezi poskytovateli sociálních služeb bylo provedeno dotazníkové šetření týkající se realizace intervencí v oblasti předlužení klientů sociálních služeb. Výstupy šetření byly prezentovány na projektové konferenci „S krajem z okraje“.

Ve spolupráci s Královéhradeckým krajem vznikla studie *Přínosy sociálního bydlení pro obce*. V Karlovarském kraji bylo po započetí spolupráce zahájeno mapování aktérů sociálního začleňování.

Zapojení Agentury do činnosti Regionálních stálých konferencí

Agentura byla v roce 2021 nejen členem krajských Regionálních stálých konferencí (dále jen „RSK“), ale podílela se i na činnosti dalších expertních týmů zřízených při

RSK, např. Pracovní skupiny pro vzdělávání, Pracovní skupina pro sociální služby. Agentura jako expertní aktér zprostředkovávala členům pracovních týmů informace za oblast sociálního vyloučení. Mimo RSK byly zástupci Agentury zapojeni i do jiných platforem krajů (např. Komise Rady Libereckého kraje pro národnostní menšiny, cizince a sociální začleňování).

Spolupráce v oblasti inkluzivního vzdělávání

Agentura spolupracovala s kraji na tvorbě Krajských akčních plánů pro oblast inkluzivního vzdělávání. Agentura se v roce 2021 aktivně podílela na práci Školských inkluzivních koncepcí krajů (tzv. ŠIKK), kde zprostředkovávala zkušenosti a příklady dobré praxe ze sociálně vyloučených lokalit a jiných krajů.

Spolupráce s Asociací krajů ČR

Spolupráce s Asociací krajů úspěšně pokračovala i v roce 2021 díky členství Asociace krajů v Monitorovacím výboru pro činnost Agentury.

Spolupráce se střešními organizacemi obecních samospráv

Agentura spolupracovala i v roce 2021 se Svazem měst a obcí. Dále spolupracovala na úrovni obcí s organizací Sdružení místních samospráv (SMS), a to zejména v oblasti získávání dat pro bilanci veřejné infrastruktury v obcích do 10 000 obyvatel.

Spolupráce s krajskými koordinátory romské inkluze

Regionální zkušenosti krajských koordinátorů a znalost problematiky Romů, žijících v sociálně vyloučených lokalitách, byly důležitým zdrojem informací pro práci Agentury v sociálně vyloučených lokalitách. Vzájemné sdílení informací pokračovalo i v roce 2021 a napomáhalo tvorbě expertní sítě na úrovni krajů.

Spolupráce s Místními akčními skupinami (MAS)

V roce 2021 se Agentura se zaměřila na posilování územní soudržnosti, podporu politiky sociálního začleňování ve venkovském území a koordinovaného přístupu k přípravě integrovaných nástrojů v malých obcích včetně sociálních inovací a sociálních experimentů. Pokračovala tak v započaté spolupráci se střešní organizací Národní sítě MAS, se kterou podepsala Memorandum o spolupráci v září 2018.

Komunikace a PR

Na webových stránkách Agentury www.socialni-zaclenovani.cz bylo za rok 2021 zveřejněno čtyřicet sedm nových příspěvků, z nichž většinu tvořily autorské články tematizující sociální začleňování na základě poznatků ze spolupracujících lokalit a pozvánky na akce realizované Agenturou.

V roce 2021 pokračovala spolupráce s novináři, byly vypracovávány odpovědi na dotazy médií a reakce na konkrétní články tematizující sociální začleňování. Agentura byla zmíněna v celkem čtyři sta padesát devět mediálních výstupech v tištěných nebo internetových médiích.

Na facebookovém profilu Agentury bylo zveřejněno celkem sto šedesát příspěvků. Stránka měla na konci roku 2021 celkem tři tisíce sto čtyřicet sledujících. Průměrný dosah příspěvku činil sedm set čtyřicet dva zhlédnutí, nejúspěšnější příspěvek vidělo přes šest tisíc sledujících. Celkový dosah stránky činil třicet osm tisíc osob, což představuje nárůst o 66 % oproti předchozímu roku.

I v roce 2021 probíhala intenzivní spolupráce s jednotlivými lokalitami při přípravě pozvánek, článků a tiskových zpráv. Velký důraz byl kladen na propagaci regionálních online konferencí zaměřených na inkluzivní vzdělávání, kterých bylo v roce 2021 realizováno celkem dvanáct a dále na řadu online stáží na školách určených pro pedagogické pracovníky.

V rámci projektu Místo pro všechny – budování prostoru pro vzájemné soužití jsou pro komunikaci a PR k dispozici webové stránky hatefree.cz. Stránky za rok 2021 navštívilo sto dvacet šest tisíc uživatelů. Na webu bylo publikováno sedmdesát tři tzv. Hate Free Talk – rozhovorů se zajímavými osobnostmi. Dále bylo v roce 2021 započato s produkcí dokumentárního podcastu Exteriéry. Bylo vydáno celkem pět dílů tohoto podcastu.